

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 23597/2023
05.10.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Весне Субић, председника већа, Зорана Хацића, Мирјане Андријашевић, Весне Мاستиловић и Гордане Комненић, чланова већа, у правној ствари тужиле малолетне АА из ..., чији је законски заступник отац ББ из ..., а чији је пуномоћник Злата Ивковић, адвокат из ..., против тужене ВВ из ..., чији је пуномоћник Марко Јовановић, адвокат из ..., ради измене одлуке о издржавању, одлучујући о ревизијама тужене, изјављеним против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж2 395/22 од 30.11.2022. године, у седници већа одржаној дана 05.10.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужене од 19.01.2023. године, изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж2 395/22 од 30.11.2022. године.

НЕ ПРИХВАТА СЕ одлучивање о ревизији тужене од 30.01.2023. године изјављеној против решења о трошковима поступка садржаног у пресуди Апелационог суда у Нишу Гж2 395/22 од 30.11.2022. године, као изузетно дозвољеној.

ОДБАЦУЈЕ СЕ ревизија тужене од 30.01.2023. изјављена против решења о трошковима поступка садржаног у пресуди Апелационог суда у Нишу Гж2 395/22 од 30.11.2022. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Прокупљу П2 230/20 од 12.05.2022. године, делимично је усвојен тужбени захтев тужиле и обавезана тужена да на име свог доприноса за издржавање малолетне тужиле плаћа месечно износ од 6.000,00 динара од 01. до 05. у месецу за текући месец на жиро рачун законског заступника малолетне тужиле – оца ББ, почев од подношења тужбе 05.11.2020. године па убудуће док за то постоје разлози или док ова обавеза одлуком суда или на основу закона не буде измењена или угашена (став први изреке). Тужбени захтев тужиле од досуђених 6.000,00 динара до тражених 8.000,00 динара одбијен је као неоснован (став други изреке). Овом пресудом измењена је правноснажна пресуда Основног суда у Прокупљу П2 696/13 од 28.01.2014. године у ставу трећем изреке (став трећи изреке). Одлучено је да свака странка сноси своје трошкове (став четврти изреке).

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж2 395/22 од 30.11.2022. године, одбијена је, као неоснована, жалба тужене и потврђена пресуда Основног суда у Прокупљу П2 230/20 од 12.05.2022. године у ставу првом и трећем изреке (став први изреке). Преиначено је решење о трошковима поступка садржано у ставу четвртом изреке првостепене пресуде, па је обавезана тужена ВВ да малолетној тужиљи АА плати трошкове првостепеног поступка у износу од 40.500,00 динара (став други изреке). Обавезана је тужена да малолетној тужиљи плати трошкове другостепеног поступка у износу од 12.000,00 динара (став трећи изреке).

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужена је благовремено изјавила ревизију дана 19.01.2023. године због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешне примене материјалног права и погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања.

Против решења о трошковима поступка тужена је изјавила ревизију дана 30.01.2023. године са предлогом да се о њој одлучи као изузетно дозвољеној.

Одлучујући о изјављеној ревизији од 19.01.2023. године, у складу са чланом 403. став 2. тачка 1. и чланом 408. ЗПП у вези са чланом 208. Породичног закона, Врховни суд је закључио да ревизија тужене није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Ревизијом се посебно указује на друге битне повреде одредаба парничног поступка које су чланом 407. став 1. тачка 3. ЗПП предвиђене као разлози за овај правни лек. Међутим, другостепени суд је у смислу одредбе члана 396. став 1. ЗПП оценио битне жалбене наводе, па није учинио повреду поступка из члана 374. став 1. ЗПП. Остали ревизијски наводи односе се на повреде поступка учињене пред првостепеним судом које нису разлог за изјављивање ревизије.

Према утврђеном чињеничном стању, правноснажном пресудом Основног суда у Прокупљу П2 696/13 од 28.01.2014. године вршење родитељског права над малолетном тужиљом рођеном ... године поверено је њеном оцу ББ, уређен је начин виђања малолетне тужиље са туженом и обавезана тужена да на име свог дела доприноса за издржавање малолетне тужиље плаћа 2.000,00 динара месечно почев од 21.03.2013. године па убудуће. Малолетна тужиља сада има ... година, похађа ... разред основне школе у ..., док је у време доношења претходне пресуде имала ... године. Тужена је здрава и радно способна особа, која се налази на евиденцији Националне службе за запошљавање као незапослено лице. Тужена је корисник новчане социјалне помоћи у месечном износу од 10.300,00 динара и дечијег додатка од 6.500,00 динара. Поред малолетне тужиље, тужена има још двоје деце из првог брака, која су рођена ... и ... године за чије издржавање од оца деце прима укупно 14.000,00 динара месечно. Отац малолетне тужиље је запослен у предузећу „...“ ДОО ... на одређено време од априла 2022. године, где остварује месечну зараду од 29.099,00 динара. Првостепени суд је утврдио животне потребе малолетне тужиље у висини од 15.000,00 динара месечно.

На овако утврђено чињенично стање нижестепени судови су у овом спору правилно применили материјално право када су одлучили да измене-повисе висину издржавања коју је тужена дужна плаћати.

Из утврђених чињеница следи да су се, у односу на време када је донета претходна пресуда измениле околности за одлуку о висини издржавања, што оправдава измену њене висине у смислу члана 164. Породичног закона. Старији, сада школски узраст млт тужиље, значи повећање трошкова за задовољавање нових (школских) али најосновнијих потреба за храном и одевањем. Имајући у виду утврђену висину потреба млт тужиље, које су знатно ниже од минималне суме издржавања из одредбе члана 164. став 4. Породичног закона, досуђени износи ће подмирити само мањи део њених потреба. Примања тужене су скромна, она је обвезник издржавања још двоје деце, здрава је и радно способна и дужна је да уложи напоре како би остварила и додатна средства из којих би могла испунити своју обавезу издржавања. Тужена није доказала у току поступка да јој је радна способност умањена.

Неосновано се ревизијом побија другостепена пресуда у делу којим су нижестепени судови одлучили о томе да ли су се битно измениле прилике и могућности тужене без извештаја Центра за социјални рад. Суд је дужан, у смислу одредбе члана 270. Породичног закона, да затражи налаз и стручно мишљење од органа старатељства пре него што донесе одлуку о заштити права детета или о вршењу односно лишењу родитељског права. Ту обавезу суд нема и поступку у спору за издржавање.

Стога, на утврђено чињенично стање правилно су нижестепени судови применили одредбу члана 164. Породичног закона.

Из наведених разлога, на основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у ставу првом изреке.

Врховни суд је на основу члана 404. Закона о парничном поступку - ЗПП („Службени гласник Републике Србије“ број 72/11...18/20), оценио да нису испуњени услови за одлучивање о ревизији тужене од 30.01.2023. године, као о изузетно дозвољеној.

Побијаним правноснажним решењем одлучено је о трошковима поступка уз примену одредаба закона који регулишу право странке на накнаду трошкова и њихову висину, која не одступа од судске праксе по овом питању. Имајући ово у виду, Врховни суд налази да у конкретном случају нису испуњени услови из члана 404. ЗПП за одлучивање о ревизији тужиоца, као изузетно дозвољеној, ради уједначавања судске праксе, новог тумачења права или разматрања правних питања од општег интереса или у интересу равноправности грађана везаних за одлучивање о накнади трошкова поступка, на основу чега је и одлучено је као у ставу другом изреке.

Испитујући дозвољеност ревизије, у смислу члана 410. став 2. тачка 5. у вези члана 420. став 6. ЗПП, Врховни суд је нашао да ревизија није дозвољена.

Ревизијом тужене побија се другостепено решење о трошковима поступка садржано у ставу другом изреке другостепене пресуде. Одредбом члана 420. став 1. ЗПП, прописано је да се ревизија може изјавити и против решења другостепеног суда којим је поступак правноснажно завршен, али применом става 2. истог члана, ревизија против решења није дозвољена у споровима у којима не би била дозвољена ревизија против правноснажне пресуде, што значи да је условљена граничном вредношћу за изјављивање ревизије, прописаном чланом 403. став 3. ЗПП.

Када је за изјављивање ревизије меродавна вредност предмета спора, на основу члана 28. став 1. ЗПП, узима се само вредност главног дуга, док се према ставу 2. истог члана, камате, уговорна казна и остала споредна тражења, као и парнични трошкови не узимају у обзир ако не чине главни дуг.

Имајући ово у виду, као и да је у конкретном случају ревизија изјављена против другостепеног решења којим је одлучено о споредном тражењу тужиље, које не чини њено главно потраживање, то је и ревизија тужене изјављена против решења о трошковима поступка недозвољена.

На основу изнетог, применом члана 413. ЗПП, Врховни суд је одлучио као у ставу трећем изреке.

**Председник већа – судија
Весна Субић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић